

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

_____ 20__ р.

Київ

№ _____

Про затвердження Порядку інформування населення про якість повітря за основними показниками з використанням індексу якості повітря в Україні

Відповідно до абзацу дванадцятого пункту 14 Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року № 827,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок інформування населення про якість повітря за основними показниками з використанням індексу якості повітря в Україні, що додається.
2. Департаменту запобігання промислового забрудненню та кліматичної політики (Богдан СЕМЕНЕНКО) в установленому законодавством порядку забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Вікторію КИРЕЄВУ.

Міністр

Світлана ГРИНЧУК

UB
Міндовкілля
№25/1-14/1197-25 від 27.01.2025
КЕП: Гринчук С. В. 27.01.2025 18:37
3FAA9288358EC0030400000E1FC3400A1EFD800
Сертифікат дійсний з 13.09.2024 00:00 до 12.09.2026
23:59

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства захисту довкілля
та природних ресурсів України

_____ 2025 року № _____

**Порядок
інформування населення про якість повітря за основними показниками
з використанням індексу якості повітря в Україні**

1. Цей Порядок визначає механізм оперативного інформування населення про якість атмосферного повітря та його передбачуваний вплив на здоров'я та життєдіяльність населення з використанням індексу якості повітря в Україні, який відображає інформацію про комплексний вплив рівнів основних забруднюючих речовин на здоров'я населення в адаптованому для користувача форматі.

2. У цьому Порядку термін «чутливе населення та вразливі групи» вживається у такому значенні, це – групи населення, які є більш чутливими або більш вразливими до впливу забруднення атмосферного повітря, ніж населення загалом, у зв'язку з особливими характеристиками, через які вплив забруднення атмосферного повітря на їх здоров'я є вищим або через те, що вони мають вищу чутливість або нижчий поріг впливу на здоров'я, або мають знижену здатність захищати себе від забруднення атмосферного повітря.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному у Законі України «Про охорону атмосферного повітря», Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року № 827, Порядку розміщення пунктів спостережень за забрудненням атмосферного повітря в зонах та агломераціях, затвердженому наказом МВС від 21 квітня 2021 року № 300, зареєстрованому в Мін'юсті 13 травня 2021 року за № 635/36257.

3. Індекс якості повітря в Україні використовується суб'єктами моніторингу атмосферного повітря, визначеними пунктом 6 Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року № 827 (далі – суб'єкти моніторингу атмосферного повітря), в рамках проведення моніторингу атмосферного повітря, для відображення інформації через автоматизовані інформаційні системи у сфері охорони атмосферного повітря, інші інформаційно-комунікаційні системи суб'єктів моніторингу атмосферного повітря та органів управління якістю

Цього повітря, які дозволяють використання геоінформаційних
Міндовкілля
№25/1-14/1197-25 від 27.01.2025
КЕП: Гринчук С. В. 27.01.2025 18:37
3FAA9288358EC00304000000E1FC3400A1EFD800
Сертифікат дійсний з 13.09.2024 00:00 до 12.09.2026
23:59

GIS-технологій, про якість атмосферного повітря, комплексний та передбачуваний вплив рівнів основних забруднюючих речовин на здоров'я та життєдіяльність населення, а саме:

- твердих часток (ТЧ_{2,5});
- твердих часток (ТЧ₁₀);
- озону;
- діоксиду азоту;
- діоксиду сірки.

4. Міндовкілля для визначення індексу якості повітря в Україні та інформування населення використовує поточні дані про усереднені годинні значення рівнів забруднюючих речовин, отримані на фіксованих пунктах спостереження з використанням фіксованих вимірювань, на яких використовуються референс-методи оцінювання рівнів забруднюючих речовин, а також забезпечуються цілі якості даних оцінювання якості атмосферного повітря та референс-методи оцінювання, визначені у додатку 3 до Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року № 827.

5. Інші суб'єкти моніторингу атмосферного повітря для визначення індексу якості повітря в Україні та інформування населення використовують поточні дані про усереднені годинні значення рівнів забруднюючих речовин, отримані на фіксованих пунктах спостереження з використанням фіксованих вимірювань, на яких використовуються референс-методи оцінювання рівнів забруднюючих речовин або з використанням індикативних вимірювань для яких забезпечуються цілі якості даних для оцінювання якості атмосферного повітря та референс-методи оцінювання, визначені у додатку 3 до Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року № 827.

6. Значення рівнів основних забруднюючих речовин, наведених у пункті 3 цього Порядку, визначають індекс якості повітря в Україні на основі даних, отриманих на кожному пункті спостережень.

Для забруднюючих речовин, дані про рівні яких використовуються для визначення індексу якості повітря в Україні на кожному пункті спостережень, у додатку 1 до цього Порядку наведено діапазони значень рівнів забруднюючих речовин, що визначають кольорові та текстові показники індексу якості повітря в Україні.

Узагальнений показник індексу якості повітря в Україні для пункту спостережень (далі – показник індексу якості повітря в Україні) відповідає найвищому показнику забруднення для будь-якої із забруднюючих речовин, вимірювання рівнів якої здійснюється на конкретному пункті спостережень,

та дані про рівні якої використовуються для визначення індексу якості повітря в Україні. Ці показники відображають рівень забруднення повітря від найвищого до найнижчого:

- «Дуже поганий» – позначається кольором згідно з rgb (112, 41, 99);
- «Поганий» – позначається кольором згідно з rgb (128, 0, 0);
- «Незадовільний» – позначається кольором згідно з rgb (227, 66, 52);
- «Задовільний» – позначається кольором згідно з rgb (207, 181, 59);
- «Допустимий» – позначається кольором згідно з rgb (80, 200, 120);
- «Добрий» – позначається кольором згідно з rgb (0, 221, 221).

7. Для оперативного інформування населення про якість атмосферного повітря з використанням індексу якості повітря в Україні та його передбачуваний вплив на здоров'я та життєдіяльність населення в автоматизованих інформаційних системах у сфері охорони атмосферного повітря, інших інформаційно-комунікаційних системах суб'єктів моніторингу атмосферного повітря та органів управління якістю атмосферного повітря, які дозволяють використання геоінформаційних GIS-технологій, використовуються текстові повідомлення у вигляді рекомендацій для населення, а також чутливого населення та вразливих груп, наведені у додатку 2 до цього Порядку.

8. При визначенні показника індексу якості повітря в Україні враховується класифікація пунктів спостережень, здійснена відповідно до Порядку розміщення пунктів спостережень за забрудненням атмосферного повітря в зонах та агломераціях, затвердженого наказом МВС від 21 квітня 2021 року № 300, зареєстрованого в Мін'юсті 13 травня 2021 року за № 635/36257:

для визначення індексу якості повітря в Україні для транспортно-орієнтованих пунктів спостережень використовуються дані виключно про рівні твердих часток ($ТЧ_{2,5}$), твердих часток ($ТЧ_{10}$) та діоксиду азоту;

для визначення індексу якості повітря в Україні для промислових та міських фонових пунктів спостережень використовуються, щонайменше, дані про рівні діоксиду азоту, озону, твердих часток ($ТЧ_{2,5}$) та/або твердих часток ($ТЧ_{10}$).

9. В автоматизованій інформаційній системі у сфері охорони атмосферного повітря, інших інформаційно-комунікаційних системах суб'єктів моніторингу атмосферного повітря та органів управління якістю атмосферного повітря, для кожного пункту спостережень, на цифрових топографічних картах відображається:

показник індексу якості повітря в Україні у формі зафарбованого у відповідний колір круга та текстовий показник індексу якості повітря в Україні, що наведені у додатку 1 до цього Порядку, а також текстове повідомлення для населення, та чутливого населення та вразливих груп про

рекомендовані дії, пов'язані із показниками якості атмосферного повітря, відповідно до додатку 2 до цього Порядку;

інформація про місце розміщення пункту спостережень, тип пункту спостереження, час, станом на який визначено індекс якості повітря в Україні, рівні основних забруднюючих речовин, на основі яких визначено індекс якості повітря в Україні, а також, за наявності, інформацію-застереження про перелік забруднюючих речовин, моніторинг вмісту у атмосферному повітрі яких тимчасово не здійснюється на цьому пункті спостережень через технічні проблеми.

10. Показник індексу якості повітря в Україні визначається на пунктах спостережень за наявності даних принаймні про рівні однієї із забруднюючих речовин, визначеної у пункті 3 цього Порядку.

Якщо на транспортно-орієнтованих, промислових, та міських фонових пунктах спостережень наявні дані про рівні усіх обов'язкових забруднюючих речовин, визначених у пункті 8 цього Порядку, на цифрових топографічних картах в автоматизованих інформаційних системах у сфері охорони атмосферного повітря та в інших інформаційно-комунікаційних системах суб'єктів моніторингу атмосферного повітря, а також органів управління якістю атмосферного повітря, які дозволяють використання геоінформаційних GIS-технологій, такі пункти спостережень позначаються кругами насичених кольорів, згідно з додатком 2 до цього Порядку.

11. Якщо на пункті спостережень, для якого визначається індекс якості повітря в Україні, наявні дані про рівні щонайменше двох забруднюючих речовин, проте на даний час вимірюються не всі обов'язкові речовини, визначені у пункті 8 цього Порядку, на цифрових топографічних картах в автоматизованих інформаційних системах у сфері охорони атмосферного повітря та в інших інформаційно-комунікаційних системах суб'єктів моніторингу атмосферного повітря, а також органів управління якістю атмосферного повітря, які дозволяють використання геоінформаційних GIS-технологій, такий пункт спостережень позначається напівпрозорим кольоровим кругом.

12. Якщо на пункті спостережень, для якого визначається індекс якості повітря в Україні, наявні дані лише про рівень однієї забруднюючої речовини, на цифрових топографічних картах в автоматизованих інформаційних системах у сфері охорони атмосферного повітря та в інших інформаційно-комунікаційних системах суб'єктів моніторингу атмосферного повітря, а також органів управління якістю атмосферного повітря, які дозволяють використання геоінформаційних GIS-технологій, такий пункт спостережень позначається кругом сірого кольору.

13. Якщо на пункті спостережень, для якого визначається індекс якості

повітря в Україні, не було надано жодних даних про рівні забруднюючих речовин, на цифрових топографічних картах в автоматизованих інформаційних системах у сфері охорони атмосферного повітря та в інших інформаційно-комунікаційних системах суб'єктів моніторингу атмосферного повітря, а також органів управління якістю атмосферного повітря, які дозволяють використання геоінформаційних GIS-технологій, такий пункт спостережень позначається крапкою сірого кольору.

14. Механізм оперативного інформування населення про якість повітря за основними показниками з використанням індексу якості повітря в Україні може використовуватись підприємствами, установами, організаціями та територіальними громадами, що не належать до суб'єктів моніторингу атмосферного повітря, та здійснюють спостереження за рівнями забруднюючих речовин.

**Директор Департаменту запобігання
промислому забрудненню та
кліматичної політики**

Богдан СЕМЕНЕНКО

Додаток 1
до Порядку інформування населення
про якість повітря за основними
показниками з використанням індексу
якості повітря в Україні (пункт 6)

**Показники індексу якості повітря в Україні
на основі рівнів забруднюючих речовин**

Забруднююча речовина	Показник індексу якості повітря в Україні (на основі рівнів забруднюючих речовин у мкг/куб. метрів)					
	Добрий	Допустимий	Задовільний	Незадовільний	Поганий	Дуже поганий
тверді частки (ТЧ _{2,5})	0 – 5	6 – 15	16 – 50	51 – 90	91 – 140	>140
тверді частки (ТЧ ₁₀)	0 – 15	16 – 45	46 – 120	121 – 195	196 – 270	>270
озон	0 – 60	61 – 100	101 – 120	121 – 160	161 – 200	>200
діоксид азоту	0 – 10	11 – 25	26 – 60	61 – 100	101 – 150	>150
діоксид сірки	0 – 20	21 – 40	41 – 125	126 – 200	201 – 275	>275

UB
Міндовкілля
№25/1-14/1197-25 від 27.01.2025
КЕП: Гринчук С. В. 27.01.2025 18:37
3FAA9288358EC0030400000E1FC3400A1EFD800
Сертифікат дійсний з 13.09.2024 00:00 до 12.09.2026
23:59

Додаток 2
до Порядку інформування населення
про якість повітря за основними
показниками з використанням індексу
якості повітря в Україні (пункт 7)

**Текстові повідомлення для населення, пов'язані з
показниками індексу якості повітря в Україні**

Показник індексу якості повітря в Україні	Текстове повідомлення для всього населення	Текстове повідомлення для чутливого населення та вразливих груп населення
Добрий	Якість повітря хороша. Насолоджуйтеся своїми звичайними видами діяльності на свіжому повітрі.	Якість повітря хороша. Насолоджуйтеся своїми звичайними видами діяльності на свіжому повітрі.
Допустимий	Якість повітря доволі хороша. Насолоджуйтеся своїми звичайними видами діяльності на свіжому повітрі.	Якість повітря доволі хороша. Насолоджуйтеся своїми звичайними видами діяльності на свіжому повітрі.
Задовільний	Якість повітря посередня. Насолоджуйтеся своїми звичайними видами діяльності на свіжому повітрі.	Якість повітря посередня. Розгляньте можливість зменшення інтенсивної діяльності на свіжому повітрі, якщо ви відчуваєте погіршення симптомів захворювань.
Незадовільний	Якість повітря погана. Розгляньте можливість зменшити інтенсивну діяльність на свіжому повітрі, якщо ви відчуваєте такі симптоми, як біль в очах, кашель або біль у горлі.	Якість повітря погана. Розгляньте можливість зменшення фізичних навантажень, зокрема на свіжому повітрі, особливо якщо ви відчуваєте погіршення симптомів захворювань.
Поганий	Якість повітря дуже погана. Розгляньте можливість зменшити інтенсивну діяльність на свіжому повітрі, якщо ви відчуваєте такі симптоми, як біль в очах, кашель або біль у горлі.	Якість повітря дуже погана. Зменшіть фізичні навантаження, зокрема на свіжому повітрі, особливо якщо ви відчуваєте погіршення симптомів захворювань.
Дуже поганий	Якість повітря надзвичайно погана. Зменшіть фізичні навантаження на свіжому повітрі.	Якість повітря надзвичайно погана. Уникайте фізичних навантажень на свіжому повітрі.

